

שער הנגב - ערב שבת, ח' בשבט תשע"ז, 3 בפברואר 2017

שלום לחברות ולחברים,

תקופת בין המימצאים

בין דו"ח אחד על "צוק איתן" למישנהו, שווה לומר מילה על מה שכתוב בדו"חות ועל מה שלא כתוב בהם. בפרטים שפורסמו, מדובר לא מעט על התנהלות הקבינט, במסמכים שיפורסמו בעתיד יכתב בוודאי על התנהלות הצבא לפני ותוך כדי הלחימה. אני מקווה שהן הדרג הפוליטי והן הדרג המקצועי יפיקו את הלקחים החיוניים בכדי לשפר את התפקוד בעתיד.

מה שלא שלא כתוב, בינתיים וספק אם יאמר במפורש, בהמשך, אני מתנדב לומר עבורכם:

1. בין אם ידעו הקברניטים על תשע או על שלושים ושתיים מנהרות, לא היה נכון לתקוף את רצועת עזה אלא לאחר שהשימוש בהן החל באופן אפקטיבי, ב 17 לילי. על בסיס אותו היגיון ראוי, שלמלחמה יוצאים רק כשאין ברירה, איננו תוקפים את החיזבאללה או את איראן, למרות שהם מאיימים עלינו, פוטנציאלית, הרבה יותר.
2. החדירות התת קרקעיות, בשילוב עם חופש העיתונות וזרימת המידע בישראל, הביאו במלחמת עזה השלישית להצלחה מסחררת של הטרור, שכל מטרתו היא, כשמו: להבהיל אותנו.
3. לוחמי החמאס שהגיחו מהמנהרות לא תקפו אזרחים ונראה שלא היתה להם כוונה לתקוף ישובים אזרחיים. אפשר לקרוא להם מחבלים אבל אי אפשר להתעלם מכך שהם כיוונו פעולתם לעבר כוחות צה"ל.
4. בקיץ 2014, למרות שדרגי השטח ביחידות הצבא לא היה מתורגלים ברמה שהם מצויים בה היום, הצליח צה"ל, בסיוע מערכות ביטחוניות נוספות, להסיר את האיום מכל המנהרות שהיו ידועות באותו שלב.
5. במשך שנות דור, בהן המנהרות הוכרו כאמצעי לחימה בזירה שלנו, לא הוגדר למערכות הפיתוח הממלכתיות הצורך לעסוק באינטנסיביות במציאת מענה לאיום הזה. בשלוש השנים האחרונות חל שינוי רדיקלי בגישה והמנהרות הוגדרו, יותר ויותר, כסכנה שיש להשקיע כמעט כל מאמץ בכדי לאתר ולסכל אותן, בעיקר על בסיס מודיעין וטכנולוגיה חדשנית.
6. ההגנה שאנחנו זוכים לה, כבר כעת, טובה הרבה יותר מאשר היתה לנו אי פעם. מדובר באיכות ובכמות הגייסות הלוחמים ותומכי הלחימה ובטכנולוגיה שלא קיימת כמותה בעולם כולו.
7. שלוש חלופות עיקריות להתמודדות הצבאית עם עזה הלוחמת בנו: מלחמת התשה – תגובה קשה על כל הפרה, שתגרור תגובה נגדית וחוזר חלילה; פחות טוב. כיבוש הרצועה – שהות ארוכת טווח ואחריות מלאה על כשני מיליון אזרחים; רע. דחייה גדולה ככל האפשר בסבבי האלימות – חלופה נבחרת.
8. שיקום עזה, במקביל לצמצום האיום הצבאי ממנה – יעד ישראלי מובהק. יתכבדו המבקר, המערכת הפוליטית והציבור הישראלי ויאבקו בתנאי החיים הבלתי אנושיים בעזה. אין ממשלה שזכאית להימנע מקידום אינטנסיבי של האפשרות למיתון הסיכוי לפרץ אלימות נוסף.

הזרעים שלנו

כמדי שנה, גם החורף, מתייצבים נגנים צעירים מאולפן המוזיקה שלנו בגני הילדים ומשמחים פעוטות ומבוגרים בשירים ולחנים ישראליים. היום - גן פשוט, דורות - נפרדנו בהתרגשות

מסיגל פיינגלרנט (ברור חיל), האם המייסדת של התוכנית, שיחד עם תמר סרי מהגיל הרך יזמה וקיימה עשור וחצי את המפעל החינוכי התרבותי הנפלא. מחליפיהן: לבנת עציץ (בגיל הרך) ואלון שטרן (במוזיקה) ממשיכים את המסורת, יחד עם המורות למוזיקה, מיכל וינר (כפר עזה) ונטע בן אשר (דורות) ועם צוות הגננות והמחנכות. השנה שרנו את "זרעים של מסטיק", למילותיה של לאה נאור, ממייסדות נחל עוז ולחניו של נחצ'ה היימן, שנפטר השנה. סיפרתי לקטנים המתקנים, להוריהם וסביהם שפעם פעם, לפני חמישים שנה, הפיקה רוחק'ה (נחל עוז), גיטתה של לאה, את המחזמר בבית הספר היסודי שער הנגב ואני התכבדתי בשירת "אדון חרדון". הסתבר שגם סיגל כיכבה במחזמר, שהועלה בבסיס האם שלה, קבוץ שער העמקים, כשהיתה בכיתה ו'. אחד הזאטוטים החכמים "השכיב" אותנו עם: "חמישים שנה זה לפני אין סוף זמן"...

השותים שלנו

כותבים אנשי החינוך והאכיפה שלנו: "במסיבת חנוכה האחרונה חווינו אירועים קשים של בני הנוער שלנו; כמבוגרים נעדרנו משם. היה זה צלצול השכמה משמעותי לכולנו. זו העת לקחת אחריות וביחד לפעול לצמצום התנהגויות מסכנות חיים. אנו קוראים לכם ההורים להצטרף לסיירת ההורים, שפועלת בתיאום עם המשטרה והרשות למלחמה בסמים ואלכוהול." קבוצות ההורים יצמצמו שוטטות וונדליזם, יאתרו בני נוער שזקוקים לתמיכה, ויתגברו את המעורבות הקהילתית בשיפור תחושת הביטחון. הורים שמוכנים לבחון את המשימה - מוזמנים להיפגש במתנ"ס באיבים, ביום שני, 13.2, בשעה 20:00.

אדמדות

הכלניות קצת מתמהמהות אבל היום נפתח "דרום אדום 2017". ממחר, למשך ארבע שבתות, תצטרכו לקבל החלטה הרת גורל: האם להצטרף לעמישראל - לפעילויות הנהדרות... ולפקקים? כך או כך, החלטה ראשונה כבר לפניכם: מחר מתקיימת צעדת הכלניות המסורתית בבתרונות רוחמה הצבעוניים להפליא (שלושה מסלולים באורכים שונים וסיום באתר הראשונים). אי אפשר להגיע עם רכב פרטי; יש הסעות מחניית המיכללה. זה המקום להודות למלאכי הפסטיבל: משרדי הממשלה, עיריית תל אביב, קק"ל, רט"ג, "מקורות" וכמובן עמותת התיירות שלנו שמתקתקת את האירועים יחד עם התיירנים המקומיים. כל הפרטים על "דרום אדום", שעומד השנה בסימן 70 שנה להנחת קווי המים מניר עם לעומק הנגב: [באתר הרשמי של הפסטיבל](#).

מקדשים שם שמים

חבר הנאמנים של המכללה התכנס לפני שבוע ושמע על הפיתוח האקדמי המואץ (קידום מסלולים ומגמות, כולל לתואר שני וגם לתואר שלישי במשפטים), על פרויקטי הבינוי והמיגון לשנה (בהם הסבת בית הספר התיכון הישן לבית ספר לעבודה סוציאלית, הקמת אמפיטיאטרון במימון קק"ל, נגישות ועוד), על מעבדת המדיה הדיגיטלית ומרכז היזמות שתוקם יחד עם חברת סיסקו, על כנס שדרות ועל פסטיבל קולנוע דרום. בזמנו, סיפרנו כאן על "שער לאקדמיה", הפיילוט הארצי להנגשת ההשכלה הגבוהה לסטודנטים בדוויים, שנמצא בשנתו השנייה. היום, אספר על פועלם הצנוע והעיקש של תלמידי המשפטים שלנו בקליניקה שהם מקיימים בחורה. בימים שאחרי האירועים הקשים, שחדה ג'בור, מנהל המחלקה לשירותים ברשות הבדווית, כותב לפרופ' ניר קידר, ראש בית הספר למשפטים שלנו: "ברצוני להודות מקרב לב לצוות הקליניקה המשפטית - בית הספר למשפטים במכללת ספיר על פועלכם הרב והחשוב למען תושבי חורה בשעתנו הקשה. אתוודה כאן כי, הבוקר, עם כניסתם של הסטודנטים למחלקה, כבימי רגיעה, לא היתה מובנת מאליה, בצל ביטולי ביקורים ואף קריאה של קציני ביטחון להימנע מכניסה לחורה. לשמחתי, וזה לא חריג להתנהלותן"ם של הסטודנטיות"ם, כחלק מהצוות, הם נכנסו והחלו לקבל קהל בצורה חלקה ורגילה ללא שאלות. עו"ד איריס באייר אף היא נכחה במחלקה וקיבלה קהל. אם לא נתקלתי בה במסדרון לא הייתי יודע שהם כאן. עצם הנוכחות של הצוות מהמכללה השרתה גם עלינו תחושה שצריך להמשיך למרות הכאב והקושי. שמחים שאתן"ם כאן."

"אף מגדל דבורים לא ישים כאן את כוורתיו, אבל בני אדם לפעמים עושים דבש מן השממה, והוא מתוק מכל"

שני מנהיגים דרומיים הלכו מאיתנו לבלי שוב: פרופ' זאביק צחור, הנשיא המיתולוגי של מכללת ספיר ושמוליק ריפמן, ראש המועצה הנצחי של רמת הנגב ויו"ר לשעבר של מרכז המועצות האזוריות. האחד היה מוביל אקדמי והשני – התיישבותי. שניהם היו קנאים לנגב, לפריפריה; בני אדם שרק עומק המעשה שלהם יכול להשתוות לגובה חלומותיהם. הכותרת לקוחה משירו של יהודה עמיחי, שזאביק היה נוהג לצטט, חזור וצטוט. בלוויתו של שמוליק בחרה משפחתו לספר על האיש של אנשים וקנחה את ההספדים ב"[חברים](#)" של דוד ברק ויוני רועה:

חבר אחד לימד אותי לשיר,
חבר אחד לימד אותי לשמוח.
גם חברתי הציעה לי לקחת קצת אויר
ואת הרע מהר מאוד לשכוח .

היה מי שלימד אותי לבכות,
היה מי שעזר לי גם לסלוח.
מכל הלטיפות, העלבונות והמכות
נשאר לי רק אל תוך עצמי לברוח .

מכל החברים שלי קיבלתי את הטוב,
את החיוך נתן לי החבר הכי קרוב .

שבת שלום ודרום שמח, אלון